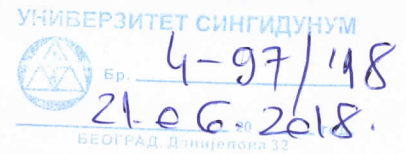

**Већу Факултета за медије и комуникације
Сенату Универзитета Сингидунум**

Предмет:

Извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације

УВОДНО ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Кандидаткиња Верица Савић, мастер, је студенткиња треће године докторских студија на студијском програму „Трансдисциплинарне студије савремене уметности и медија“ Факултета за медије и комуникације Универзитета Сингидунум.

Кандидаткиња Верица Савић завршила је основне и мастер студије на Филолошком Факултету у Београду, на студијској групи Шпански језик и хиспанске књижевности, одбранивши рад под насловом *Свакодневно ништавило и свеколика свакодневица (Наставак, разлика и сличност између два романа које дели баријера од петнаест година)* којим започиње истраживачки рад везан за кубанску књижевност и културу кроз призму егзила и дисидентског стваралаштва, који наставља и проширује у завршеној докторској дисертацији на коју се односи овај извештај. У првом и другом семестру треће године докторских студија је остварила укупно 30 ЕСПБ. Тиме је стекла право да преда дисертацију и уђе у процедуру за одбрану одобрене докторске дисертације *Културалне последице Кубанске револуције у текстуалним просторима уметничког стваралаштва*.

Тему докторске дисертације је одобрило Веће постдипломских студија Универзитета Сингидунум на седници одржаној 30.06.2016. године.

Веће Факултета за медије и комуникације је предложило комисију за оцену и одбрану докторске дисертације Верице Савић, мастера, *Културалне последице Кубанске револуције у текстуалним просторима уметничког стваралаштва* у саставу:

- др Драгана Стојановић, доцент на Факултету за медије и комуникације Универзитета Сингидунум (менторка)
- др Дубравка Ђурић, редовни професор на Факултету за медије и комуникације Универзитета Сингидунум
- др Јелена Филиповић, редовни професор на Филолошком факултету Универзитета у Београду

ПРОВЕРА АУТЕНТИЧНОСТИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидаткиња Верица Савић је предала докторску дисертацију *Културалне последице Кубанске револуције у текстуалним просторима уметничког стваралаштва* у pdf формату за „Проверу документа на антиплагијат програму“ Универзитету Сингидунум. Документ је проверен. Добијени извештај је показао да је индекс сличности (similarity index) 14%, од којих 4% припада референцама на кандидаткињина претходна објављена истраживања. Сва остала преклапања

износе 1 или <1%, те се могу сматрати случајним.

Овим је потврђена аутентичност докторске дисертације Верице Савић *Културалне последице Кубанске револуције у текстуалним просторима уметничког стваралаштва*.

БИОГРАФИЈА КАНДИДАТКИЊЕ

Верица Савић је професорка шпанског језика на Факултету за инжењерски менаџмент у Београду, као и књижевна и судска преводитељка. Основне и мастер студије завршила је на Филолошком факултету Универзитета у Београду 2012. године, студијска група Шпански језик и хиспанске књижевности, одбранивши рад *Свакодневно ништавило и Свеколика свакодневица (Наставак, разлика и сличност између два романа које дели баријера од петнаест година)*, чији је фокус на егзилу и његовом поимању кубанске дисидентске књижевнице Сое Валдес, код проф. др Далибора Солдатић, са максималном оценом (10). Током студија усавршавала се у Шпанији (Барселона, Мадрид, Сантандер). Докторске студије започела је на Универзитету УНЕД, 2014. године у Мадриду, Шпанија. Године 2015. прелази на студијски програм докторских студија Трансдисциплинарне хуманистике и теорије уметности на Факултету за медије и комуникације Универзитета Сингидунум у Београду, где јој је у јуну 2016. године одобрена теза докторске дисертације с насловом *Културалне последице Кубанске револуције у текстуалним просторима уметничког стваралаштва* под менторством доценткиње др Драгане Стојановић.

Чланица је Међународног удружења хиспаниста, Регионалне мреже хиспаниста и Европског савета за друштвена истраживања Латинске Америке (CEISAL), као и удружења ALEPH (Удружење истраживача хиспанских књижевности, Шпанија – Латинска Америка), Асоцијације латиноамериканиста и Асоцијације хиспаниста (Београд, Србија). Активно се бави књижевним превођењем још од основних студија и члан је Удружења књижевних преводилаца (Београд, Србија). Превела је више текстова и неколико романа савремене шпанске књижевности. Самостално је приредила две антологије латиноамеричких прича и била сарадница на неколико сличних. Такође је и судска преводитељка за шпански језик при Министарству правде и члан Удружења стручних и научних преводилаца (Београд, Србија). Била је координаторка пројекта Support to Cuban civil society, People in Need, Праг, Република Чешка (супервизија и координација свих активности, 2009–2013), поводом чега је у више наврата боравила на Куби.

Њена академска интересовања обухватају: Кубу, кубанске студије, студије културе, савремену кубанску књижевност (на Куби и у егзилу), анализу дискурса, политике сећања и моћи, постколонијалне, деколонијалне, родне, женске и постфеминистичке студије. Контакт: verica.savic@fmk.edu.rs; savicverica555@gmail.com. Објављује у стручним зборницима и часописима из области њених академских интересовања и редовно учествује на

конференцијама, симпозијумима из научних области којима се бави.
Говори неколико страних језика.

СПИСАК ОБЈАВЉЕНИХ РАДОВА КАНДИДАТКИЊЕ

Savić, Verica, Nešković, Slobodan, "The Effect of the Agrarian Reform on the Development of Cultural Activities in the Republic of Cuba", *Ekonomika poljoprivrede* br. 3/2018, prihvaćeno za štampu (M24)

Savić, Verica, „The Subject and Perception of Exile in the Works of Zoé Valdés Everyday Nothing and Everyday Everything”, *AM – časopis za studije umetnosti i medija*, Orion Art, Beograd, ISSN 2217-9666. God. 5, br. 10 (2016), str. 77–87. DOI: <http://dx.doi.org/10.25038/am.v0i10.136> (M53)

Savić, Verica, „Utopija i distopija Kubanske revolucije”, *Univerzitetska misao, Časopis za nauku, kulturu i umjetnost*, Univerzitet u Novom Pazaru, Novi Pazar, ISSN: 1451-3870, br. 16 (2017), str. 77–87. <http://um.uninp.edu.rs/>

Savić, Verica, La novela negra cubana en la narrativa de Leonardo Padura Fuentes”, *Anales de Federación internacional de estudios sobre América Latina y el Caribe (FIEALC), XVIII Congreso de la FIEALC en Belgrado*, 25- 28 de julio de 2017, abril de 2018, Madrid.

Savić, Verica, „Recenzija knjige Dragana Stojanović: Interpretacije mapiranja ženskog tela u tekstualnim prostorima umetnosti i kulture”, *AM – časopis za studije umetnosti i medija*, Orion Art, Beograd, ISSN 2217-9666. God. 5, br. 10 (2016), str. 77–87. DOI: <http://dx.doi.org/10.25038/am.v0i10.136>

КОНГРЕСИ:

TRANSNATIONAL AMERICAS: HOME(S), BORDERS AND TRANSGRESSIONS

November 16-17-18, 2017 The First Conference of the Inter-American Research Center, Faculty of Arts, University of Szeged,

XVIII CONGRESO DE LA FEDERACIÓN INTERNACIONAL DE ESTUDIOS SOBRE AMÉRICA LATINA Y EL CARIBE (FIEALC)

América Latina y el mundo del siglo XXI: percepciones, interpretaciones e interacciones, celebrada en Belgrado (Serbia) del 25-28 de julio de 2017.

Seminar

8–9. septembar 2016, Barselona

International predoctoral seminar: *Cold Atlantic. Cultural War, Dissident Artistic Practices, Networks and Contract Zones at the Time of the Iron Curtain*

Uviversity of Barcelona.

СИМПОЗИЈУМ:

1. Jul 2016.

Literatura y Cultura Cubanas en tiempos de cambio

Entidades organizadoras: Fundación Empresa Universidad de la Universidad de Granada y Universidad Internacional de La Rioja

Lugar y fecha de realización: Sede de Madrid de UNIR, calle Almansa 101, 28040-Madrid.

ПРЕВОДИ И ПРИРЕЂИВАЧКИ РАД:

Snoviđenja sa obale Rio de la Plate. Antologija hispanoameričke priče iz oblasti reke Rio de la Plate (timski rad, prevod Verica Savić), Mediterraneo, Beograd, 1995.

Savić, Verica, *Zima u Lisabonu* (prevod), Mediterraneo, Beograd, 1996.

Savić, Verica, *Priče sa zelenog kontinenta. Antologija hispanoameričke priče XX veka*, Sirmir, Beograd (priredila i prevela Verica Savić), 2001.

Antologija hispanoameričke priče XXI veka (II toma) Večita smrt od ljubavi jača (timski projekat), Tanesi, Beograd, 2012.

Valdes, Soe, *Ambasadoreva kći*, pogovor *Književnost koja ne ćuti* napisala Verica Savić, Novi Sad, Kulturni centar, 2013.

ПОДАЦИ О ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Докторска дисертација Верице Савић *Културалне последице Кубанске револуције у текстуалним просторима уметничког стваралаштва* обима је 263 стране. Писана је фонтом Times New Roman 12. Дисертација садржи поред текста дисертације, апстракте на српском и енглеском језику, кључне речи и био-библиографију кандидаткиње.

Докторска дисертација је остварена са одговарајућом научном апаратуром и одговарајућим форматом презентовања научног рада. Највиши стандарди научно-истраживачког рада су остварени у овом делу.

Дисертација је резултат вишегодишњег истраживања кубанске књижевности и културе, посебно унутар оквира дисиденције и егзила. Верица Савић је, као координаторка пројекта Support to Cuban civil society, People in Need, у више наврата боравила Куби али и у Шпанији, где је директно проширила и обогатила своје истраживање у архивском и теренско-истраживачком смислу, остваривши професионалне и личне контакте, као и водивши интервјуе са актуелним списатељима и списатељицама кубанске књижевности од којих неке од њих као ствараоце једног посебног *дискурса* обрађује и у својој докторској дисертацији..

Докторском дисертацијом се научно постављају, развијају и примењују теорија књижевности, али и студије културе у подручју кубанске културе и дискурса

егзила. Анализирају се и тумаче се књижевна дела и текстови у трандисциплинарним и транстекстуалним стваралачким праксама. Дисертација је на аналитичан и систематичан начин посвећена културалним последицама Кубанске револуције читљивим у подручју кубанске књижевности и писма.

Докторском дисертацијом *Културалне последице Кубанске револуције у текстуалним просторима уметничког стваралаштва* се указује на сложеност књижевно-текстуалног дела, на комплексност културалног оквира Кубанске револуције, те на трандисциплинарне приступе везане за теорију књижевности, теорију текста, теорију писма, културалне студије меморије и субјективизације, као и теорије егзила, меланхолије и номадизма.

АНАЛИЗА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1	<p>Тема и предмет докторске дисертације</p> <p>Тема докторске дисертације <i>Културалне последице Кубанске револуције у текстуалним просторима уметничког стваралаштва</i> се односи на комплексни књижевни опус који припада оквирима, или је на било који начин повезан, односно, који је проистекао из Кубанске револуције, као његова културална последица. Кандидаткиња је засновала и развила приступ опусу кубанске књижевности који посебно баца светло на <i>писмо егзила</i>, односно на отворену перспективу просторних, значењских и временских диспозитива у контексту кубанске културе, политике, стваралаштва и уметности.</p> <p>Кандидаткиња Верица Савић за предмет истраживања узима широко и комплексно подручје савремених студија културе и студија контекста са нагласком на студије кубанске културе и уметности које разматра у трандисциплинарним оквирима дијалога са теоријама текста, теоријама књижевности, политичким студијама и теоријама везаним за подручје феминистичких, односно родних студија. Као основно тематско поље кандидаткиња поставља појаве мапиране у уметничким праксама непосредно или посредно везаним за кубански простор које указују на рефлексiju – утицај Кубанске револуције на уметничко стваралаштво и списалачки стил ауторки и аутора који на датом простору делују.</p> <p>Временски период унутар кога Верица Савић истражује, анализира, интерпретира и приказује појаве које указују на културалне последице Кубанске револуције у текстуалним просторима уметничког стваралаштва укључује три фазе:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Романтичарско-утопијски период (1959-1970) 2. Период совјетског утицаја на уметност и културу (1971-1990) 3. Специјални период (1991-) <p>Како кандидаткиња наводи, у датом уоквиреном временском простору издвајају се специфичне појаве и њихова уметничка репрезентација у којима је видан утицај револуције. Тако је у романтичарском периоду</p>
---	---

	<p>видно присуство утопије као последица имплементирања идеологије у званични етаблирани дискурс, у периоду совјетског утицаја појављује се форма знана као полицијски роман, односно револуционарни кубански роман са пре свега дидактичко-идеолошком функцијом, а у специјалном периоду развија се црни кубански роман, који указује на трансформацију жанра и писма и на појаву новог аутохтоног модалитета писања који донекле и све више измиче цензури.</p> <p>Као студије случаја кандидаткиња је користила књижевне, али и шире уметничке праксе текстуалног уписивања контекста у дело, при чему је посебна пажња усмерена на специфично <i>ауторско писмо</i> којим се овакве праксе изводе, као и на његову лоцираност унутар контекста егзила.</p>
2	<p>Поглавља докторске дисертације</p> <p>Дисертација је структурирана са уводом, апстрактом са кључним речима на српском и енглеском језику, уводом, закључком, списком литературе, те четири дела са поглављима и потпоглављима. Структура делова и поглавља дисертације је следећа:</p> <p>Навод из садржаја дисертације:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Део 1: Утопија и дистопија кубанске револуције <ol style="list-style-type: none"> 1. УТОПИЈА И ДИСТОПИЈА КУБАНСКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ 2. НОВЕ ЕСТЕТСКЕ ФОРМЕ У КОНТЕКСТУ КУБАНСКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ 3. ИНТЕЛЕКТУАЛЦИ И ДРЖАВА 4. ДИСКУРЗИВНА КРИТИЧКА АНАЛИЗА ТЕКСТА РЕЧИ УПУЋЕНЕ ИНТЕЛЕКТУАЛЦИМА (ИЗ ПЕРСПЕКТИВЕ ДАВНЕ 1961. ГОДИНЕ И НАКОН ВИШЕ ОД ПОЛА ВЕКА 5. ИНСТИТУЦИЈЕ ОСНОВАНЕ НА КУБИ ШЕЗДЕСЕТИХ И СЕДАМДЕСЕТИХ ГОДИНА XX ВЕКА 6. ОДУМИРАЊЕ КУЛТУРЕ У СИСТЕМУ КОЈИ НАМЕЋЕ НОРМЕ 7. МАПИРАЊЕ СТРАСТИ ЗА РЕАЛНИМ И РЕИФИКАЦИЈА У ПРОЦЕСУ ПОЛИТИЗАЦИЈЕ УМЕТНОСТИ И ЕСТЕТИЗАЦИЈЕ ПОЛИТИКЕ. ДИЈАЛЕКТИКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ 8. СПЕЦИФИЧНИ ОБЛИЦИ ПОЛИЦИЈСКИХ РОМАНА НА КУБИ КАО РЕФЛЕКСИЈЕ РЕВОЛУЦИЈЕ И УМЕТНИЧКЕ ПРАКСЕ МАПИРАНЕ У ЊИХОВОЈ ПРОИЗВОДЊИ 9. РЕВОЛУЦИЈА – ВЕЛИКО УМЕТНИЧКО ДЕЛО? • Део 2: Леонардо Падуре Фуентес и његов црни кубански роман <ol style="list-style-type: none"> 1. ОД КРИМИНАЛИСТИЧКЕ ПРИЧЕ ДО ЦРНОГ КУБАНСКОГ РОМАНА: ГЕНЕЗА, РАЗВОЈ, КОНТЕКСТ

2. НАРАТИВ ПАДУРЕ ФУЕНТЕСА. ЦРНИ КУБАНСКИ РОМАН – ХРОНИКА ЈЕДНОГ ДОБА
3. МАРИО КОНДЕ – НОСТАЛГИЧНИ ЛИК – НИТ КОЈА ПОВЕЗУЈЕ
4. РЕВИЗИЈА ПРОШЛОСТИ. ПОЛИТИКЕ СЕЋАЊА
5. МАСКЕ – ПРЕРУШЕН МАСКИРАНИ ТЕКСТ И У ЊЕМУ РАЗНЕ МАСКЕ: ЕСТЕТСКЕ, ХУМАНЕ, РЕВОЛУЦИОНАРНЕ, ХОМОСЕКСУАЛНЕ
6. УРБАНИ ПРОСТОР. ХАОТИЧНИ ГРАД
7. НОВИ ГЛАСОВИ У/КРОЗ/ИЗ ЦРНИХ КУБАНСКИХ РОМАНА

- **Део 3: Уметничке праксе којима прибегава Сое Валдес пружајући отпор Револуцији и њеним последицама. Књижевност која не ћути.**

1. СОЕ ВАЛДЕС: ЖИВОТ, КЊИЖЕВНО СТВАРАЛАШТВО И ИДЕОЛОГИЈА
2. НАРАТИВ СОЕ ВАЛДЕС: ТРАНСГРЕСИЈЕ И ТРАНСФОРМАЦИЈЕ
3. ФЕМИНИН ДИСКУРС И ЖЕНСКО ПИСМО У ТЕКСТУ ДАЛА САМ ТИ ЖИВОТ ЦЕЛИ
4. ПЛУРАЛИТЕТ ЕГЗИЛА У ДИСКУРСУ СОЕ ВАЛДЕС: УНУТРАШЊИ – ЛИЧНИ, ТЕРИТОРИЈАЛНИ – ГЕОГРАФСКИ, ТЕЛЕСНИ – КОРПОРАЛНИ
5. ТЕЛЕСНИ ЕГЗИЛ И УПИСИВАЊЕ ТЕЛА У ТЕКСТОВЕ КАО НАЧИН ПРУЖАЊА ОТПОРА И ОСЛОБАЂАЊА
6. ТЕМА И ПОИМАЊЕ ЕГЗИЛА У ТЕКСТОВИМА СВАКОДНЕВНО НИШТАВИЛО И СВЕКОЛИКА СВАКОДНЕВНИЦА
7. ПОЛИТИЧКИ ДИСКУРС У ТЕКСТОВИМА: ФИКЦИЈЕ О ФИДЕЛУ, СВАКОДНЕВНО НИШТАВИЛО, СВЕКОЛИКА СВАКОДНЕВИЦА И ДАЛА САМ ТИ ЖИВОТ ЦЕЛИ 164
8. РЕФЛЕКСИЈЕ РЕВОЛУЦИЈЕ И ДИКТАТУРЕ У ТЕКСТОВИМА СОЕ ВАЛДЕС

- **Део 4: Руине као текстуални простори и њихово место у уметничком стваралаштву**

1. МЕЛАНХОЛИЈА КОЈА ПРОГОВАРА ИЗ ХАВАНСКИХ РУИНА; РАЗЛИЧИТИ НАЧИНИ ЊЕНИХ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА
2. СЕЋАЊЕ КАО ПРИГОВОР И ПОГОВОР У ХАВАНСКИМ РУИНАМА. РУИНЕ КАО ТЕКСТУАЛНИ ПРОСТОРИ (СТУДИЈА СЛУЧАЈА: ЕСЕЈ УМЕТНОСТ СТВАРАЊА РУИНА)
3. УЋУТКИВАЊЕ И ПРОГОВАРАЊЕ УЋУТКАНЕ ТИШИНЕ КРОЗ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈЕ РУИНА (ХОСЕ ПЕДРО ГУТИЈЕРЕС ПРЉАВА ТРИЛОГИЈА ХАВАНЕ)
4. МЕЛАНХОЛИЧНА ХАВАНА И ЊЕНЕ РУИНИРАНЕ ПАЛАТЕ: ТУМАЧЕЊА И ПОРУКЕ (ДЕВАСТИРАНЕ ПАЛАТЕ, АЛИБИО ЕСТЕВЕЗ)

	<p>5. ФОТОГРАФИЈЕ КАО ТЕКСТ (СЛИКЕ ГОВОРЕ ВИШЕ ОД ХИЉАДУ РЕЧИ)</p> <p>Дисертација је компонована на аналитички начин прожимајући фактографске податке о наративним књижевним делима кубанске књижевности са интерпретативним теоријским и филозофским конструкцијама о дискурсу револуционарне културе, утопије, дистопије и егзила.</p>
3	<p>Циљ докторске дисертације</p> <p>Кандидаткиња Верица Савић циљ своју докторске дисертацију поставља кроз призму указивања на огроман утицај Кубанске револуције на културу путем идеолошки циљаног наметања нових кодекса на подручје уметничких пракси и њихових функција. Кандидаткиња је истражила, мапирала и изнела утопијске платформе које производи идеологија, а поред тога је изнела нове естетске категорије и њихове карактеристике развијане кроз политизацију уметности након револуције. Циљ истраживања стреми и ка приказивању начина на који уметничко-стваралачки текстови у најширем смислу те речи након револуције доживљавају промену, као и ка утврђивању фактора који су довели до наведених трансформација и прерастања у нове модалитете писма, што кандидаткиња успешно остварује и објашњава у својој докторској дисертацији. Основна намера која се у дисертацији идентификује односи се на осветљавање начина на који се специфичне културалне, контекстуалне и политичке околности манифестују кроз језик и текст, односно, на идентификацију начина на који уметници и ствараоци прибегавају различитим техникама како би избегли цензури, чиме се ефекат цензуре не поништава у потпуности – напротив, он остаје уписан као траг, као увек присутан елемент са којим се ауторско писмо бори, поиграва или му измиче. У целини, докторска дисертација даје допринос кубанским студијама показујући последице Кубанске револуције из угла теорије уметности и студија културе кроз умрежавање начина истраживања, сазнавања и интерпретација које кандидаткиња Верица Савић на специфичан начин изводи кроз сопствено стручно, научно-истраживачко али и лично искуство, реферирајући на бројне историјске и савремене примере кубанског књижевног писма.</p>
4	<p>Хипотезе докторске дисертације</p> <p>Основне хипотезе које кандидаткиња извлачи из општих културалних појава и уметничког стваралаштва у кубанском културалном контексту, где показује на који су начин директно и последично повезане са револуцијом која је тријумфовала 1959, односно, где указује на њихову конкретну производњу од стране естаблираног политичког, али, последично, и културалног дискурса. Кубанску револуцију Верица Савић тако не посматра само као политичку околност, као једну степену у кубанској историји која се трансформише у званични дискурс стварања и живљења, већ Револуцију поставља као Догађај који</p>

	<p>доводи у кризу одвојеност политике и уметности и условљава релацију држава-политика-идеологија-стваралаштво ради свог одржања.</p> <p>Верица Савић се не зауставља само на анализи одабраних дела кубанске књижевности насталих само током Револуције или непосредно након револуције, већ се обраћа и новим естетским и стваралачко-уметничким категоријама које дефинише, објашњава и проблематизује, изводећи их као последицу политизације уметности. Анализирајући како текстове, тако и дискурсе аутора/ауторки, списатеља и списатељки, односно текстуалних ствараоца различитих лица Револуције, Верица Савић закључује да, са једне стране, обимна продукција текстова произведена по дужности умањује квалитет до крајње инстанце где уметност ишчезава у репродуковању и плагирању, док се са друге стране оне праксе које настају као потреба и жеља за променом трансгенеришу и трансформишу у нове модалитете високе уметничке вредности.</p> <p>Кандидаткиња је на успешан начин из истраживања, анализа и расправа културалних последица Кубанске револуције у текстуалним просторима књижевног стваралаштва успешно поставила општу теорију књижевног – текстуалног дела као поља уписа и исписа окружујуће културе која утиче како на окружење, тако и на културалне субјекте који се из ње формирају. Речима кандидаткиње: "Постоје бројне дефиниције, али у овом раду фокус је на истраживању утопија о идеалном друштву и новом моралном човеку (које се у пракси нису оствариле, а настале су због незадовољства стањем у том истом неидеалном друштву), компромитованој књижевности, политизацији уметности и естетизацији политике на Куби под утицајем диктатуре, појави нових модалитета у наративној књижевности, нових дискурса и текстуалних простора – све то као културалне последице једне политике утопијске замисли и њених механизма да се одржи" (стр. 3).</p> <p>Тема и предмет овог научног рада су сложене трансдисциплинарне теоријске конструкције које произлазе из студија књижевности, студија наратије, студија политике, студија културе, те савремених теоријских истраживања на трагу постструктурализма, као и студија рода, које се препознају као битан аспект личног – стваралачког књижевност уписа и писма. Зато се, у дисертацији Верице Савић, на пажљив начин прате два паралелна тока: приказивање, анализа, позиционирање и тумачење књижевних дела насталих у контексту и након Кубанске револуције, као и извођење општег концепта те модела писма у времену сложености од политичког преко транзицијског друштва до поља егзила, номадизма, меланхолије и утопије.</p>
5	<p>Методе примењене у истраживањима и писању докторске дисертације</p> <p>Кандидаткиња Верица Савић заснива своју дисертацију око неколико кључних интердисциплинарних и трансдисциплинарних метода истраживања:</p> <ul style="list-style-type: none"> - историјско-хронолошки метод, којим синхроно и дијахроно

	<p>истражује, анализира и приказује појаве мапиране у уметничким праксама које настају као директна последица политике и идеологија унутар кубанских културалних и текстуално-уметничких простора</p> <ul style="list-style-type: none"> - херменеутички метод, који служи приказивању рефлексја идеологије након Кубанске револуције, као и њене презентације унутар књижевно-наративних пракси и ауторског писма - истраживање дидактичко-идеолошких форми унутар списалачких и стваралачких контекста развијаних након револуције у којима се отелотворава нови естетизам, нови модел субјекта и објекта Револуције и писма Револуције - компаративни метод анализе и тумачења наративних књижевних текстова и ширег подручја уметничког стваралаштва - критичко-аналитички метод разматрања стручне, кључне и савремене релевантне литературе из области студија културе, филологије, књижевне теорије, теорија моћи, политичких теорија, марксистичких и неомарксистичких теорија, постструктурализама, феминистичких и постфеминистичких студија и студија рода. <p>Кандидаткиња се током истраживања и израде докторске дисертације посебно бавила историјским и историзацијским перспективама у односу на теорију, форму и улогу кубанске књижевности унутар кубанског револуционарног и постреволуционарног утопијског и дистопијског контекста, као улогом ауторске позиције унутар извођења књижевност кубанског писма.</p> <p>Кандидаткиња је интертекстуално идентификовала и поредила различита дела кубанског књижевног стваралаштва у другој половини двадесетог века, теорије ствараоца - књижевника и приватни тј. директни говор <i>лица које пише</i>. Говор списатеља, списатељке или књижевнице у првом лицу је задобио улогу критеријума идентификације и верификације отворених и променљивих интенција уграђених у књижевни наратив, али и у поље рецепције дела у јавној сфери кубанске, али и шире политике и културе.</p> <p>Самосталним истраживањем, као и критичким дијалогом са опсежном литературом, кандидаткиња је успоставила лични научно-теоријски приступ дискурсима кубанске књижевности, списалаштва и наративних стваралачких пракси, пре свега у пољу кубанске књижевности повезане са Кубанском револуцијом. Начин писања, богата фактографија и улажење у личне, готово интимне детаље комуникације аутора књижевног текста и његовог/њеног писма са кубанским културалним и политичким контекстом чине овај докторски рад изузетним текстом који читаоца присиљава да се суочи са суптилним односима интерпретације и имагинације у идентификовању, тумачењу и разумевању књижевности, односно наративног стваралачког и списалачког исказа за шира питања уметности и културе.</p>
6	<p>Резултати и научна оправданост докторске дисертације</p> <p>Докторска дисертација <i>Културалне последице Кубанске револуције у</i></p>

	<p>текстуалним просторима уметничког стваралаштва, коју је кандидаткиња Верица Савић написала, показује научно-теоријску утемељеност у подручјима савремених теоријских приступа везаних за питања књижевности као уметничке, културалне и стваралачке праксе у савременим политичким и друштвеним контекстима. Показана је иновативна стратегија индексирања и мапирања сложене и вишезначне књижевно-стваралачке праксе, у овом случају праксе кубанских списатеља и списатељица из друге половине двадесетог века.</p> <p>У нашој култури не постоје синтетичке интерпретативне теоријски оријентисане студије о културалним и политичким аспектима кубанске књижевности које би теорију књижевности спојиле са постструктуралистичким студијама писма и ауторског уписа/исписа, те се тако докторска дисертације кандидаткиње Верице Савић издваја као надасве оригиналан и научно значајан истраживачки рад.</p> <p>Докторска дисертација Верице Савић показује научно-теоријску утемељеност у подручјима савремених теоријских приступа везаних за питања студија књижевних и културалних продукцијских пракси унутар одабраних, конкретно одређених контекстуалних простора. Користећи студије кубанске књижевности и уметности, кандидаткиња указује на оправдану потребу за разматрањем ове тематике из једног другачијег угла који укључује трансдисциплинарни осврт на студије културе кроз студије уметности и студије писма, што кандидаткиња у својој дисертацији успешно и изводи. Докторска дисертација Верице Савић доноси анализу културалних последица Кубанске револуције путем интердисциплинарног укрштања и синхронизовања специфичног контекста који претходи самој револуцији, са актуелним и савременим контекстима кубанских текстуално-уметничких пракси које не престају да бивају лишене утицаја и последица Кубанске револуције и политичког обрта који је за њу везан. Докторска дисертација Верице Савић уводи нови поглед на мапу промена унутар уметничко-стваралачких пракси у оквиру кубанског културалног контекста током последњих седамдесет година. На тај начин теза доприноси широком пољу кубанских културалних студија, али и подстиче будућа истраживања, проблематизовања и теоретизације везане за дато поље.</p>
7	<p>Аутентичност докторске дисертације</p> <p>Докторска дисертација Верице Савић <i>Културалне последице Кубанске револуције у текстуалним просторима уметничког стваралаштва</i> је аутентично научно дело пошто представља пример оригиналног научно-истраживачког рада у оквиру студија кубанског револуционалног и постреволуционалног књижевног текста и контекста у овом обиму и на овим просторима, односно на српском језику. Иако је сама тема донекле обрађивана у подручјима политикологије, историје, социологије и геополитике, она није често била предмет теоријских расправа, теоретизације и истраживања у подручју студија културе и теорије уметности на локалним просторима. Посебна вредност докторске дисертације лежи у примени новог трансдисциплинарног</p>

	<p>приступа који доприноси расветљавању Кубанске револуције као комплексног, широко утицајног догађаја који је своје последице оставио и на ствараоце и стваратељке савременог доба не само у кубанском, већ и у ширем, глобалном контексту.</p> <p>Аутентичност и иновативност рада је проверена и на формалном нивоу (индекс сличности /similarity index/ 14%, од којих 4% припада референцама на кандидаткињина претходна објављена истраживања. Сва остала преклапања износе 1 или <1%, те се могу сматрати случајним).</p>
8	<p>Коришћена литература за истраживања и писање докторске дисертације</p> <p>Кандидаткиња Верица Савић је изабрала и користила литературу која се креће кроз неколико релевантних подручја:</p> <ul style="list-style-type: none"> - савремене студије у домену теорије књижевности, студија књижевности, студија кубанске књижевности и савремене студије које се конкретно односе на наративно-књижевна дела кубанских ауторки и аутора које Верица Савић обрађује као студије случаја у дисертацији: Леонардо Падуре Фуентес, Сое Валдес и други (Леонардо Падуре Фуентес, Сое Валдес, Реиналдо Арена, Рут Бехар, Сониа Бехар) - кључне јединице литературе које позиционирају термине и интерпретације појмова револуционалног контекста и кубанског револуционалног контекста, егзила, семиологије унутар друштвено-културалног простора, утопије, дистопије, меланхолије, наратологије, теорије уметника, теорије писма, студија културе, постколонијалних студија (Умберто Еко, Ролан Барт, Сигмунд Фројд, Борис Гројс, Фредерик Џејмсон, Алан Бадију, Светлана Бојм, Едвард Саид) - теоријска литература релевантна за полазишта и платформе које ауторка одабира – студије женског писма, студије ауторског уписа, студије ауторског тела као тела књижевног писма (Јулија Кристева, Елен Сиксу, Лис Иригарај, Џудит Батлер). <p>Приложена литература долази из три језичка подручја (српски језик, шпански језик, енглески језик).</p> <p>Комисија је увидом у предложену литературу закључила да је кандидаткиња Верица Савић на одговарајући начин изабрала потребну литературу. Изабрана и предложена литература показује компетенције кандидаткиње за аналитичку обраду теоријских текстова, те обећава јасно и засновано усмерење научног истраживања.</p>
<p>ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ</p> <p>Докторска дисертација Верице Савић, мастера <i>Културалне последице Кубанске револуције у текстуалним просторима уметничког стваралаштва</i> је системски постављен и остварен трансдисциплинарни научно-</p>	

истраживачки рад. Дисертацијом је на аналитички начин изложен увид у културалне последице Кубанске револуције које се огледају у подручју текстуалног – књижевног стварања и на основу интерпретирања те расправе постављена је критичка теорија политичког и културалног писма унутар подручја књижевности и контекстуалне наратије. Реч је о сложеном научном истраживању где су трансдисциплинарно повезани приступи теорије књижевности, теорије уметности и медија, као и теорије ауторства, утопије, дистопије и егзила, то јест, технологије и (не)могућности ауторских и културалних сопстава у односу на интердисциплинарну и трансдисциплинарну списалачко-контекстуалну праксу.

Комисија за процену и одбрану докторске дисертације Верице Савић, мастера *Културалне последице Кубанске револуције у текстуалним просторима уметничког стваралаштва* донела је позитивну оцену о написаној докторској дисертацији. Докторска дисертација има научно оправдан циљ истраживања и донеси нова научна знања у трансдисциплинарним студијама савремене књижевности, наратологије, студија писма као медија и студија културе.

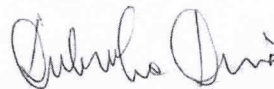
Комисија за процену и одбрану докторске дисертације предлаже Већу Факултета за медије и комуникације, Већу постдипломских студија и Сенату Универзитета Сингидунум да прихвате приложени и потписани реферат о докторској дисертацији кандидаткиње Верице Савић, мастера, те да дозволе заказивање термина јавне одбране докторске дисертације *Културалне последице Кубанске револуције у текстуалним просторима уметничког стваралаштва*.

ДАТУМ 06. 06. 2018.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Драгана Стојановић, доцент (менторка)

др Дубравка Ђурић, редовни професор (чланица комисије)

др Јелена Филиповић, редовни професор Филолошког факултета Универзитета уметности у Београду (спољашња чланица комисије)